

ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІЗУ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Блідна А. В., студентка 4 курсу
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича,
Танасієва М. М., к.е.н. ЧНУ ім. Ю. Федьковича, науковий керівник
м. Чернівці, вул. Коцюбинського, 2, Україна
anya.blidna@ukr.net

У сучасних умовах розвитку економіки, швидкому ритмі життя суспільства, все більше і більше виникає проблема ефективного та головне збалансованого використання природних ресурсів, оскільки завжди існує закономірність – бажання безмежні, а ресурси обмежені. Слід раціонально використовувати ресурси, без шкоди для навколишнього середовища, та з умовою досягнення позитивного результату. Для підприємства це зумовлює потребу відображення в системі бухгалтерського обліку аспектів раціонального природокористування з метою аналізу результатів такого господарювання.

Для цілей економічного аналізу ефективності використання природних ресурсів сільськогосподарських підприємств необхідно враховувати організаційні, технічні та матеріальні особливості діяльності сільськогосподарських підприємств (рис. 1).

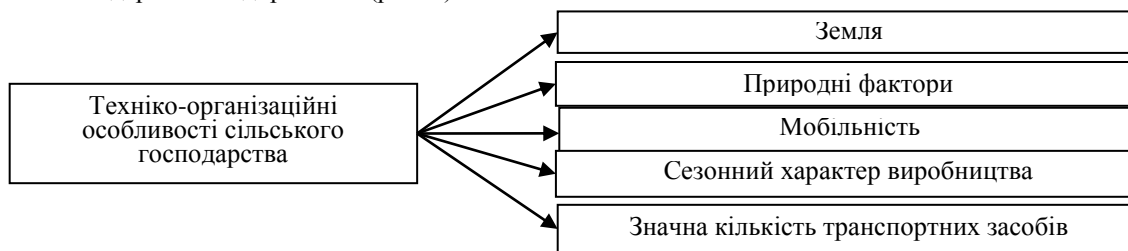


Рис. 1 Галузеві особливості сільськогосподарських підприємств

Виробництво в сільськогосподарських підприємствах пов'язано з великим обсягом перевезень урожаю до складів, що зумовлює значні транспортні витрати. Тобто, вагому роль відіграє місце розташування ділянок на яких вирощується продукція, з економічної точки зору, чим менша відстань розташування ділянок, тим менша сума коштів необхідна для доставки продукції до складу.

Аграрні підприємства функціонують в умовах ризику та невизначеності, оскільки значний вплив на результати виробництва мають природні умови, кінцеві результати значною мірою залежать не лише від кількості та якості застосованих ресурсів, а й від конкретних умов, за яких здійснюється виробництво, які підприємство не може контролювати. Тому необхідно враховувати ризик неврожайності та здійснювати посіви тих культур, для яких кліматичні умови будуть сприятливими, що принесе підприємству більший прибуток.

Однією з головних особливостей є те, що в аграрному виробництві, зазвичай, пересуваються засоби виробництва (комбайни, сільськогосподарська техніка), а предмети праці (рослини) перебувають на одному місці, що зумовлює велику потребу в енергетичних ресурсах. Отже, необхідно раціонально розташовувати посіви культур, відповідно до вартості затрат збирання рослин та оброблення землі. Для отримання максимально позитивного ефекту для підприємства екологічно безпечним шляхом, необхідно періодично змінювати посіви культур, оскільки деякі з них «виснажують» ґрунт та забирають поживні речовини, що є негативним як для підприємця так і для природи.

Сезонний характер виробництва є однією із вагомих особливостей серед інших, оскільки підготовка землі до посіву культури здійснюється протягом року, а процес збирання урожаю лише в певний сезон. Тобто, слід дотримуватись алгоритму доведення ґрунту до посіву культури та своєчасно збирати урожай, це буде більш ефективним як для підприємця, так і для збереження якісних властивостей природних ресурсів.

Великі площі посів вимагають використання значної кількості одиниць техніки, що зумовлює підвищення транспортних витрат та витрат на оплату праці. Для зменшення їхнього обсягу потрібно використовувати сучасні технології та новітню техніку, що дасть змогу зменшити фондомісткість й підвищити рівень фондорентабельності основних засобів.

При збалансованому і раціональному використанні природних ресурсів, можна досягнути ефективності аграрного виробництва – підвищення урожайності, що означає одержання значної кількості продукції з одного гектара земельної площі при найменших затратах праці і коштів на виробництво продукції. Вище перелічені особливості діяльності сільськогосподарських підприємств практично не можуть бути ліквідовані й вимагають всебічного їх аналізу та урахування при організації й управлінні виробництвом з метою раціонального та збалансованого використання ресурсів.